

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200250
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200250.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumana a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): KAMWOOD, s.r.o., IČO: 36 628 654, Skladištná 4676, Lučenec, zastúpený: Advokátska kancelária UHAL, s.r.o., Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 21513606/2015 zo dňa 22. decembra 2015, č. 21513867/2015 zo dňa 22. decembra 2015, č. 21513000/2015 zo dňa 22. decembra 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/29/2016-81 zo dňa 22. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/29/2016-81 zo dňa 22. júna 2016 z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žaloby, ktorými sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutí žalovaného č. 21513606/2015 zo dňa 22. decembra 2015, č. 21513867/2015 zo dňa 22. decembra 2015, č. 21513000/2015 zo dňa 22. decembra 2015.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 21513606/2015 zo dňa 22.12.2015 potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 20461875/2015 zo dňa 03.07.2015. Týmto prvostupňovým rozhodnutím Daňový úrad Banská Bystrica určil žalobcovi podľa § 68 ods. 5, 6 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého administratívneho rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) rozdiel v sume nadmerného odpočtu 33.660,40 € na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie november 2012, keď nepriznal nadmerný odpočet v sume 32.931,29 € a vyrubil vlastnú daňovú

povinnosť v sume 729,11 €.

3. Žalovaný rozhodnutím č. 21513867/2015 zo dňa 22.12.2015 potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 20461725/2015 zo dňa 03.07.2015. Týmto prvostupňovým rozhodnutím Daňový úrad Banská Bystrica určil žalobcovi podľa § 68 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z.z. rozdiel v sume nadmerného odpočtu 43.508,56 € na DPH za zdaňovacie obdobie október 2012, keď nepriznal nadmerný odpočet v sume 48.129,23 € a priznal nadmerný odpočet v sume 4.620,67 €.

4. Žalovaný rozhodnutím č. 21513000/2015 zo dňa 22.12.2015 potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 20461979/2015 zo dňa 03.07.2015. Týmto prvostupňovým rozhodnutím Daňový úrad Banská Bystrica určil žalobcovi podľa § 68 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z.z. rozdiel v sume nadmerného odpočtu 7.874,86 € na DPH za zdaňovacie obdobie december 2012, keď nepriznal nadmerný odpočet v sume 8.742,32 € a priznal nadmerný odpočet v sume 867,45 €.

5. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ak vzniknú pochybnosti, že transakcie prebehli tak, ako sú deklarované, teda medzi osobami uvedenými na faktúrach, dôkazná povinnosť je na strane daňového subjektu, aby tieto pochybnosti vyvrátil, t.j. musí predložiť, resp. označiť také dôkazy, z ktorých bude zrejmé, že obchod sa reálne uskutočnil. V danom prípade dôkazné bremeno bolo na žalobcovi a žalobca nepredložil také relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali materiálnu podstatu veci, t.j. reálne dodanie tovaru tak, ako to bolo deklarované v predložených listinných dôkazoch. Dôkazné bremeno o reálnom dodaní tovaru a služieb zaťažuje daňový subjekt. Samotné formálne preukázanie dodávok tovaru a služieb len faktúrami, nie je postačujúce. Faktúra je relevantným dokladom, len ak je nepochybné, že sú v nej uvedené údaje odrážajúce skutočne reálne plnenie. To, že určitý doklad má všetky náležitosti účtovného dokladu, je riadne zaúčtovaný v zmysle zákona o účtovníctve, ešte nie je dôkazom o tom, že daňový subjekt je oprávnený uplatniť si odpočítanie dane z dokladu. Krajský súd poukázal na to, že pokiaľ daňový subjekt požaduje od štátu vrátenie nadmerného odpočtu, je jeho základnou povinnosťou preukázať, že má na jeho vrátenie právny nárok. Rovnako je tomu aj v prípade uplatňovania akejkoľvek daňovej výhody, či úľavy z platenia daní. Preukázať to môže len na základe nespochybniteľných dôkazov, preukazujúcich splnenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie uplatneného nároku. Ak daňové orgány spochybnia deklarované zdaniteľné obchody, je na daňovom subjekte, aby túto pochybnosť odstránil (vyvrátil), inak nie je možné priznať nárok. Akýkoľvek právny nárok možno priznať len za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok.

II.

6. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal, že daňové orgány pripísali na ťarchu žalobcu, že jeho odberatelia v Maďarsku boli v čase daňovej kontroly nezastihnuteľní. Poukázal na čl. 138 ods. 1 Smernice Rady 2006/112/ES, z ktorého podľa žalobcu vyplýva, že únieové právo priamo priznáva oslobodenie od dane nielen v prípade, ak je odberateľom zdaniteľná osoba v inom členskom štáte, ale aj vtedy, ak ide o nezdaniteľnú právnickú osobu konajúcu ako takú v inom členskom štáte. Za takú možno podľa nášho názoru považovať aj takú právnickú osobu, ktorej bol status platcu DPH deregistrovaný, resp. nedošlo k odvedeniu DPH v členskom štáte dodania. Ide teda o prípady jeho odberateľov, ktorí boli v čase vykonávania daňovej kontroly nekontaktní, nezastihnuteľní a bolo im deregistrované IČ DPH. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EU vo veci Traum EOOD proti Direktor na Direkcija, C-492/13 zo dňa 09.10.2014. Žalobcovi nie je zrejmé, z akého právneho predpisu krajský súd vyvodil podmienku pre priznanie oslobodenia od dane, podľa ktorej žalobca musí preukázať, že tovar bol dodaný nadobúdateľom uvedeným na faktúrach, keďže z ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z. takáto podmienka nevyplýva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-409/04 Teleos a i.

7. Žalobca uviedol, že si splnil všetky podmienky stanovené zákonom, konal dobromyseľne a bol dostatočne opatrný v obchodnom styku. Uzatvoril kúpne zmluvy, prepravcovia sa preukázali splnomocneniami úradne overenými notárom a rovnako došlo k overeniu odberateľov pomocou maďarského obchodného registra. Žalobca preto nemal dôvod pochybovať o vykonanom obchode.

Krajský súd neuviedol, v čom konkrétne videl neopatrnosť v konaní žalobcu a aké ďalšie opatrenia mal žalobca spraviť. Tým by súd zároveň splnil výchovnú funkciu súdneho rozhodovania, aby sa predišlo ďalším sporom. Ak krajský súd žalobcovi niečo vyčítal, mal uviesť v čom pochybil a aké opatrenia mal urobiť, inak sú jeho závery podľa žalobcu nepreskúmateľné a preto neobhájiteľné. V danej veci krajský súd vychádzal len zo spochybnenia dôkazov žalovaným a nie z preukázania ich nepravdivosti. Správca dane žalobcovi nepreukázal účasť na podvode a podvodné konanie ani bližšie neskúmal. Bez toho aby ne/preukázal účasť žalobcu na podvode sa nemal zaoberať ani otázkou opatrení, ktoré mohol žalobca prijať.

8. K otázke existencie primeraných priestorov na uskladnenie tovaru žalobca poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-277/14. Žalobca poukázal na tvrdenie krajského súdu, že doklady musia mať povahu faktu, musia byť vystavené na materiálnom podklade a ako právna skutočnosť aj preukázané. Právny záver krajského súdu podľa žalobcu vychádza z nedostatočného obsahu administratívneho spisu, keďže v rámci daňového konania nebola spochybnená existencia tovaru, bolo len spochybnené uskutočnenie plnenia deklarovaného v predložených faktúrach. Existencia tovaru bola zistená v rámci šetrenia u spoločnosti LESY SR, š. p. Existencia tovaru tak potvrdzuje aj ekonomický - hospodársky dôvod poskytnutého plnenia zo strany žalobcu. To podľa žalobcu vylučuje záver krajského súdu, že faktúry neboli vystavené na materiálnom podklade, teda že tovar neexistoval. Žalobca tiež poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-80/11 Mahagében Kft proti Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága a C-142/11 Péter Dávid proti Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága, podľa ktorého vedomosť alebo možnú vedomosť dodávateľa o podvode musí preukazovať správca dane. V tomto smere krajský súd podľa žalobcu vytrhol niektoré závery Súdneho dvora EÚ z celkového kontextu, čo malo za následok nesprávny úsudok o tom, kto má preukázať, či žalobca vedel, alebo mal vedieť o daňovom podvode. Z uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ je zrejmé, že tak mal urobiť správca dane. Potom je podľa žalobcu nesprávny aj ďalší záver krajského súdu v tom, že pre zamietnutie priznania práva na oslobodenie od dane postačuje, ak si žalobca nesplní povinnosti, ktoré mu boli uložené v oblasti dokazovania ohľadne oprávnenosti uplatneného nároku. Z predmetných rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vyplýva, že žalobca je povinný predložiť listiny požadované § 43 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z.z.“) Následné preukázanie ich nepravdivosti a účasti žalobcu na podvode ťaží správcu dane a žalovaného.

9. Správca dane je povinný prihliadať na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, čiže aj na dôkazy svedčiacie v prospech platiteľa dane. Pri dokazovaní v rámci správy daní sa uplatňuje aj vyhľadávacia zásada. Správca dane, ktorý vedie dokazovanie, je povinný dbať na to, aby skutočnosti nevyhnutné na účely správy daní boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov. Svedčí o tom aj možnosť správcu dane vykonať daňovú kontrolu podľa § 44 zákona č. 563/2009 Z.z.

10. Žalobca opätovne namietal otázku dĺžky prerušenia daňovej kontroly a právo žalobcu na pokojné užívanie majetku.

11. Na záver žalobca namietal, že smernica Rady 2006/112/ES poskytuje žalobcovi v súlade s podmienkami oslobodenia od dane väčšie práva ako vnútroštátna úprava, preto navrhol, aby súd v danej veci aplikoval priamy účinok článku 138 ods. 1 predmetnej smernice. Na základe vyššie uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby Najvyšší súd SR zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

12. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu a trvá na svojom stanovisku k žalobe.

IV.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

14. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. daňový subjekt preukazuje

- a) skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v daňovom priznaní alebo iných podaniach, ktoré je povinný podávať podľa osobitných predpisov,
- b) skutočnosti, na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňovej kontroly alebo daňového konania,
- c) vierohodnosť, správnosť a úplnosť evidencií a záznamov, ktoré je povinný viesť.

15. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z. oslobodené od dane je dodanie tovaru, ktorý je odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu predávajúcim alebo nadobúdateľom tovaru alebo na ich účet, ak nadobúdateľ je osobou identifikovanou pre daň v inom členskom štáte.

16. Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z.z. platiteľ je povinný preukázať, že sú splnené podmienky oslobodenia od dane podľa odsekov 1 až 4

- a) kópiou faktúry,
- b) dokladom o odoslaní tovaru, ak prepravu tovaru zabezpečí dodávateľ alebo odberateľ poštovým podnikom, alebo kópiou dokladu o preprave tovaru, v ktorom je potvrdené odberateľom alebo osobou ním poverenou prevzatie tovaru v inom členskom štáte, ak prepravu tovaru zabezpečí dodávateľ alebo odberateľ osobou inou ako poštovým podnikom; ak platiteľ takú kópiu dokladu o preprave tovaru nemá, prevzatie tovaru v inom členskom štáte je povinný preukázať iným dokladom,
- c) potvrdením o prijatí tovaru odberateľom alebo osobou ním poverenou, ak prepravu tovaru vykoná dodávateľ alebo odberateľ; toto potvrdenie musí obsahovať
 1. meno a priezvisko odberateľa alebo názov odberateľa a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo adresu miesta, kde sa obvykle zdržiava,
 2. množstvo a druh tovaru,
 3. adresu miesta a dátum prevzatia tovaru v inom členskom štáte, ak prepravu tovaru vykoná dodávateľ, alebo adresu miesta a dátum skončenia prepravy, ak prepravu tovaru vykoná odberateľ,
 4. meno a priezvisko vodiča pozemného motorového vozidla uvedené paličkovým písmom a jeho podpis,
 5. evidenčné číslo pozemného motorového vozidla, ktorým sa uskutočnila preprava tovaru, a
- d) inými dokladmi, najmä zmluvou o dodaní tovaru, dodacím listom, dokladom o prijatí platby za tovar, dokladom o platbe za prepravu tovaru.

17. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z. daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c) je dňom dodania tovaru deň odovzdania tovaru nájomcovi.

18. Podľa § 69 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z. platiteľ, ktorý dodáva tovar alebo službu v tuzemsku, je povinný platiť daň, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu tak ako bol zistený daňovými orgánmi a opísaný v Protokole o daňovej kontrole a v administratívnych rozhodnutiach, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať. Predmetom súdneho konania bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutí žalovaného napadnutých žalobami, ktorými žalovaný potvrdil rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu -

Daňového úradu Banská Bystrica o nepriznaní žalobcom uplatneného nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobia október až december 2012 v dôsledku neuznania oslobodenia od dane v zmysle § 43 zákona č. 222/2004 Z.z. z faktúr vystavených pre maďarské spoločnosti ROM.FA-Toboz Kft., M.B.K. 2000 Kft., VARGALOSZ Kft.

20. Žalobca namietal skutočnosť, že správca dane mu pripísal na ťarchu, že jeho odberatelia v Maďarsku boli v čase daňovej kontroly nezastihnuteľní a nekontaktní. Kasačný súd uvádza, že v okamihu, kedy správca dane spochybní dôveryhodnosť údajov v daňovom priznaní, musí daňový subjekt v daňovom konaní preukázať, že k realizácii plnenia skutočne na jeho strane došlo. Už samotné zistenie skutočnosti, že odberatelia sú nekontaktní, prípadne na účte neboli vykonané žiadne finančné operácie a maďarská daňová správa nemá žiadne informácie o ich podnikateľskej činnosti, jednoznačne spochybňujú vierohodnosť tvrdení žalobcu o reálnosti jeho dodávok zahraničným odberateľom, deklarovaných v jeho daňovom priznaní. Spôsob vedenia dokazovania žalovaným vychádza v tomto štádiu daňového konania z toho, že na strane žalobcu v postavení daňového subjektu nastupuje procesná povinnosť obnoviť dôveryhodnosť spochybnenej transakcie, lebo žalobca je zaťažený dôkazným bremenom preukázať všetky skutočnosti, ktoré povinne uvádza v priznaní (najmä výšku príjmov, výšku výdavkov a výšku dane).

21. Najvyšší súd opätovne na tomto mieste poukazuje nielen na základnú zásadu obchodného práva, a to poctivého obchodného styku, ale aj tú skutočnosť, že súčasne základným predpokladom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je to, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti musí mať vedomosť nielen o obsahu a rozsahu činností, ktorými podnikateľ naplňa jednotlivé definičné znaky pojmu podnikanie (viď § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka), ale aj o subjektoch, v spolupráci s ktorými tak činí. Ak takéto vedomosti evidentne štatutárnemu orgánu obchodnej spoločnosti chýbajú, potom v danom prípade ide o výkon práva na podnikanie, ktorý nepožíva v zmysle § 264 Obchodného zákonníka právnu ochranu, tzn. pochybnosti správcu dane o pravdivosti údajov uvádzaných daňovým subjektom sú v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 3 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z.z. oprávnené. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/97/2010). Žalobca namietal, že krajský súd mal uviesť aké ďalšie opatrenia mal žalobca ešte vykonať. K tejto námietke kasačný súd uvádza, že nemôže daňovému subjektu určovať, aké dôkazy má predložiť, prípadne, čo má ešte vykonať, pretože právne vzťahy medzi podnikateľmi sú rôznorodé a je na každom subjekte, ako bude vykonávať svoju podnikateľskú činnosť a zabezpečiť jej riadne fungovanie.

22. Vzhľadom na spochybnenie reálnosti dodania tovaru odberateľom deklarovaných zdaniteľných plnení sa javí dôkazné bremeno zaťažujúce žalobcu, spočívajúce len v predložení zákonom požadovaných formálne vyhotovených daňových dokladov, ako nedostatočné. Bolo potrebné, aby sám žalobca preukázal, že vynaložil a prijal všetky rozumné opatrenia a starostlivosť vyplývajúcu z rizika podnikateľskej zodpovednosti za dosahovanie účelu jeho hospodárskej činnosti, aby zabránil tomu, že sa ocitne v kolotoči fiktívnych zdaniteľných plnení zneužívajúcim právo poskytované zásadou neutrality DPH.

23. Výkon práva, v rámci obchodných vzťahov, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ako už bolo vyššie uvedené, nepožíva právnu ochranu. Žalobca v konaní pred daňovými orgánmi nepreukázal, že by sa riadil uvedenými zásadami, že by v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonal všetky opatrenia zodpovedného podnikateľa na predchádzanie podvodnej činnosti, prípadne na odstránenie pochybností o tom, že sa na podvodných transakciách nepodieľal vedome.

24. S prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu, neobstoja žalobcovo jednoduché spoliehanie sa na zásadu neutrality dane z pridanej hodnoty a tvrdenie o nemožnosti ovplyvniť dodržiavanie administratívnych povinností a zákonných postupov zo strany daňových subjektov zúčastnených v obchodnom reťazci zdaniteľných plnení nasledujúcich po kontrolovanom zdaniteľnom obchode.

25. Taktiež Súdny dvor vo svojej judikatúre pripúšťa, že nie je v rozpore s právom Únie požadovať, aby subjekt prijal všetky opatrenia (due diligence), ktoré možno od neho rozumne požadovať, aby sa uistil,

že plnenie, ktoré uskutoční, nebude viesť k jeho účasti na daňovom podvode, rozsudky ESD vo veciach napr. Teleos plc. a spol. (C-409/04), Vlaamse Oliemaatschappij NV (C-499/10). Určenie opatrení, ktoré možno v tom ktorom prípade požadovať od zdaniteľnej osoby uplatňujúcej si nárok na odpočet DPH na zabezpečenie, aby jej plnenia neboli poznačené podvodom zo strany predchádzajúceho subjektu, závisí predovšetkým od okolností toho ktorého prípadu vo veci samej (rozsudok ESD v spojených veciach Mahagében kft, a Pétér Dávid č. C-80/11 a C-142/11). (bližšie v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžf/32/2012 zo dňa 27.11.2012). Žalobca si závery z vyššie uvedených rozsudkov Súdneho dvora EÚ prispôbil a účelovo vyložil, preto nemožno priznať jeho námietkam opierajúcim sa o uvedené rozsudky Súdneho dvora EÚ úspech.

26. Žalobca tiež namietal, že správca dane je povinný prihliadať na všetko, čo v konaní vyšlo najavo. K tejto námietke žalobcu kasačný súd uvádza, že zásada objektívnej pravdy ovládajúca daňové konanie nepredstavuje absolútnu povinnosť správcu dane viesť dokazovanie dovtedy, pokiaľ sa bez pochyb nepreukáže a nepotvrdia tvrdenia daňového subjektu ohľadne ním v daňovom priznaní uvádzaných a správcom dane preverovaných skutočností. Preto je na správcovi dane vykonávajúcom dokazovanie a jeho úvaha, aké dôkazy vykoná, akým spôsobom dokazovanie doplní, akú hodnovernosť, dôkaznú silu a schopnosť zvrátiť závery vyplývajúce z realizovaného dokazovania z nich vyvodí, a to predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy vyplývajúce zo zistení, ktoré už správca dane získal v rámci správy daní a v priebehu konania.

27. Žalobca sa vo svojich podaniach domáhal priameho účinku čl. 138 ods. 1 Smernice Rady 2006/112/ES. Kasačný súd je však toho názoru, že ani daňové orgány ani súd prvého stupňa sa nedopustili nesprávnych záverov a ani neporušili právo Únie, ak žalobcu neoslobodili od dane, keďže samotné ustanovenie čl. 138 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES stanovuje ako podmienku oslobodenia od dane dodanie tovaru, ktoré je v tomto prípade sporným. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ďalšiu časť rozsudku Súdneho dvora EÚ C-492/13, ktorý okrem iného uvádza, že prináleží členským štátom stanoviť podmienky, za akých oslobodia od DPH intrakomunitárne dodania s cieľom zabezpečiť správne a jednoduché uplatnenie týchto oslobodení a zabrániť podvodu, daňovému úniku alebo prípadnému zneužitiu.

28. Vnútroštátnu právnu úpravu dane z pridanej hodnoty je potrebné vykladať s právom Európskej únie, Smernicou Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty s jej právnou úpravou pre túto nepriamu daň. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva právo členských štátov vnútroštátnym právom zabezpečiť v záujme ochrany oprávnených nárokov štátov na inkaso DPH podmienky na zamedzenie zneužívania jednotného systému DPH, avšak s prihliadnutím na zásadu proporcionality so zamedzením neprimeraného zásahu do práv platiteľov DPH na vrátenie DPH nimi zaplatenej v súvislosti so zabezpečovaním ich zdaniteľných plnení na vstupe. V tomto ohľade je úprava DPH vnímaná ako právo každého platcu DPH na odpočet DPH zaplatenej ním na vstupe vzťahujúce sa na všetky operácie výroby a distribúcie po odpočítaní dane, ktorou boli priamo zaťažené jednotlivé nákladové prvky tvoriace cenu, pričom otázka, či DPH splatná vo vzťahu k predchádzajúcim alebo nasledujúcim predajom dotknutého tovaru bola alebo nebola zaplatená do štátnej pokladnice, nemá vplyv na právo platiteľa dane na odpočet DPH zaplatenej na vstupe. Uvedený výklad zásady neutrality DPH vyplýva z judikatúry Európskeho súdneho dvora, napr. rozsudky SD EÚ v spojených veciach Kittel (C-439/04) a obchodná spoločnosť Recolta Recycling (C-440/04) a v spojených veciach Optigen Ltd (C-354/03), Fulcrum Electronics Ltd (C-355/03), Bond House Systems (C-484/03).

29. Súdny dvor vo svojej judikatúre taktiež konštatuje, že vnútroštátnemu súdu prináleží odmietnuť priznanie práva na odpočet, ak sa vo svetle objektívnych skutočností preukáže, že platiteľ dane sa svojou kúpou zúčastňuje na plnení, ktoré je súčasťou podvodu vo vzťahu k DPH; a to aj vtedy, ak dotknuté plnenie spĺňa objektívne kritériá, na ktorých sú založené pojmy dodávka tovaru platiteľom dane a hospodárska činnosť. Taktiež Súdny dvor vo svojej judikatúre pripúšťa, že nie je v rozpore s právom Únie požadovať, aby subjekt prijal všetky opatrenia (due diligence), ktoré možno od neho rozumne požadovať, aby sa uistil, že plnenie, ktoré uskutoční, nebude viesť k jeho účasti na daňovom podvode,

rozsudky ESD vo veciach napr. Teleos plc. A spol. (C-409/04), Vlaamse Oliemaatschappij NV (C-499/10).

30. Možno preto určiť opatrenia a požadovať ich od zdaniteľnej osoby uplatňujúcej si nárok na odpočet DPH na zabezpečenie, aby jej plnenia neboli poznačené podvodom.

31. V otázke dĺžky prerušenia daňovej kontroly sa kasačný súd stotožnil s krajským súdom, že daňová kontrola bola riadne prerušená, a tak žiadna z daňových kontrol netrvala viac ako jeden rok.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

33. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

34. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.